

DÖVAS *församlingsblad*

4 / 2021

Dövprästerna i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Borgå distrikt/Hela landet/ Kyrkostyrelsen:

Maria Lindberg
Södra kajen 8 (PB 210)
00130 Helsingfors
Mobiltelfon: 050-3427129
e-postadress: maria.lindberg@evl.fi

St: Michels distrikt:

Seppo Laukkanen
Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli
Kirkkokatu 10 (PL 122)
50101 Mikkeli
Mobiltelefon: 050-3559819
e-postadress: seppo.laukkanen@evl.fi

Helsingfors distrikt:

Janne Rissanen
Tredje linjen 22 B
00530 Helsingfors
Mobiltelefon: 050-3711314
e-postadress: janne.rissanen@evl.fi

Uleåborgs distrikt:

Sari Timonen
Ojakatu 1
90100 Oulu
Mobiltelefon: 044-7555554
e-postadress: sari.timonen@evl.fi

Åbo distrikt:

Det har valts en ny dövpräst som börjar
i tjänst vid årsskiftet 2021–22.

Teckenspråkskunnig församlingspastor:

Meri Yliportimo
Larssonsvägen 1
10600 Ekenäs
Mobiltelefon: 044-7553601 (sms/Whatsapp)
e-postadress: meri.yliportimo@evl.fi

Lappo distrikt:

Marja Saukkonen
Kauppakatu 19 C, 3. krs.
40100 Jyväskylä
Mobiltelefon: 0400-241401
e-postadress: marja.saukkonen@evl.fi

De Dövas mission:

Ordförande *Kristiina Hovi*
Mobiltelefon: 050-3371863
(bara textmeddelanden)

Pärmbild: Hannele Rabb

Dövas församlingsblad /årgång 42
Adress: Södra kajen 8, 00130 Helsingfors
Ansvarig utgivare: Maria Lindberg
Redaktion: Janne Kankkonen, Maria Lindberg, Hannele Rabb,
Rebecka Stråhlman, Rolf Westerlund och Meri Yli-Portimo.
Layout och illustrationer: Hannele Rabb
Utgivare: Kyrkans central för det svenska arbetet/Enheten för kyrkans verksamhet
Dövprästens hemsida: www.evl.fi/kcsa/ads/dovarbetet.hmt
Print: Grano, Vanda
ISSN 2814-4619

Hej, läsare!
Skicka in texter till
nästa nummer före

7.3

441

Tryckeri

697

Stilla natt, heliga natt!

När vintermörkret och kölden kryper in blir jag varm i själen. Jag älskar adventstiden och julen. Väntan inför julen och själva julfirandet innebär oftast många olika traditioner. Det finns en trygghet i traditioner och därför är de så viktiga för många.

En av mina, och förstås många andras, jultraditioner är att fira julbön på julafton eller julotta på juldagen, ibland både och. Det finns någonting alldeles speciellt och kärt i att få komma in till den varma kyrkan när det är kallt och mörkt ute och se hur ljusstaken lyser upp den med mjukt ljus. Det känns så tryggt att få sitta i den inte alltid så bekväma men ändå så bekanta kyrkbänken. Hjärtat gläder när man får fira jul med en gemenskap av olika människor som alla har kommit samman för att fira.

Men det finns många sätt att fira jul, och alla är lika rätt om de gör människan glad och fridfull. Julens budskap är inte fast vid att vi ska fira jul på ett visst sätt. Det blir inte en mer eller mindre riktig jul om vi inte någon gång kan fira enligt de traditioner som vi har, fast det ibland kan kännas så. En riktig jul är det varje år, fast den skulle se annorlunda ut, eftersom budskapet är sant oberoende av hur julen ser ut.

Men eftersom traditioner skapar trygghet önskar jag att vi alla kan fira en sådan jul som vi vill!

Tack Gud för att du är med oss också denna advents- och jultid. Tack för julens budskap och glädje. Tack för ljuset som du tänder i mörkret. Låt glädjen och friden fylla våra hjärtan. Ge oss och hela världen en välsignad jul. Amen.

Jag önskar er alla en trygg, glad och välsignad advents- och jultid!

Meri Yliportimo

Stilla natt, heliga natt!
Allt är frid. Stor och blid
Betlehemsstjärnan på fästet står.
Kärlek vakar och andakt rår:
född är Frälsaren Krist,
född är Frälsaren Krist.

Psalm 29, vers 1
Joseph Mohr 1816-18.
Övers. Edvard Evers 1917.
Melodi: Franz Gruber 1818.

Nattvarden – måltiden i gudstjänsten, församlingens fest

I gudstjänsten finns texter och ritualer som kan väcka frågor. Varför firar vi nattvard? Varför tecknar vi hymnen Helig? Vad betyder välsignelsen? I det här numret av Dövas församlingsblad svarar dövpräst Maria Lindberg bland annat på dessa frågor.

Helig (Sanctus)

Då vi tecknar hymnen Helig bekänner vi att Gud är allra mäktigast. Helig är en dialog. Början av hymnen är änglarnas rop inför Herren i Jesajas bok i Gamla testamentet: "Helig, helig, helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full av hans härlighet" (Jes. 6:3).

I slutet av hymnen tecknar vi tillsammans med den folkskara som, med palmkvistar i händerna, ropar till Jesus: "Hosianna, Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!" (Matt. 21:9).

Nattvardsbönen och instiftelseorden

I nattvardsbönen tackar vi Gud för det han gjort: Gud skapade allt, han sände profeterna och lät Kristus födas, lida och dö för att frälsa oss. Vi minns hur Kristus uppstod från de döda och steg upp till himlarna.

I instiftelseorden säger Jesus: "Tag och ät, detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig." och "Drick av den alla. Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för många, till syndernas förlåtelse. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig."

Under instiftelseorden lyfter prästen upp brödet och kalken med vin och gör korstecknet över dem.

Herrens bön

Bibeln berättar hur Jesus lärde sina lärjungar att be bönen Fader vår. Som en del av nattvarden blir Herrens bön blir en slags bordsbön. Den nämner olika innehåll i nattvarden (t.ex. Guds rikes ankomst, det dagliga brödet, förlåtelsen). Församlingen tecknar bönen tillsammans med prästen.

Herrens frid (Pax)

I fridshälsningen önskar prästen och församlingen Herrens frid till varandra. Också de som sitter i bänkarna kan önska Guds frid till varandra. Före Coronatiden kunde man skaka hand eller kramas. Nu måste man hitta på andra sätt att hälsa på varandra.

O Guds lamm (Agnus Dei)

I hymnen O Guds lamm tackar och ärar vi Jesus för att han burit våra synder. Texten bygger på Johannes döparens ord i Johannesevangeliet: "Där är Guds Lamm som tar bort världens synd." (Joh 1:29). För-

Lammet är en symbol för Jesus, här i form av en glasmålning.

samlingen tecknar tillsammans med prästen eller diakonen.

Måltiden

Nattvarden är ett sakrament, en helig handling, som Jesus själv instiftat. Den bygger på Jesus sista måltid med sina lärjungar. Nattvarden kan i korthet beskrivas med fyra ord:

1) Minnesmåltid: Vi minns hur Jesus dog på korset för att förlåta våra synder.

2) Gemenskapsmåltid: Vi bildar en gemenskap både med Jesus och de andra som knäböjer vid altaret, men också med dem i himmelen. Vi tänker att altaret, som ofta är en halvcirkel, fortsätter i himmelen.

3) Försonings- och tacksägelsemåltid: Vi tackar Gud för att han är nära oss och förlåter oss våra synder.

4) Bekännelsemåltid: Vi bekänner vi att vi tror på Jesus och vill vara hans efterföljare.

Slutord, tacksägelsebön och lovprisning (benedicamus)

När vi tagit emot nattvarden, tecknar prästen slutorden: "Vi har nu mottagit Herren Jesus Kristus. Han bevarar oss till det eviga livet."

Sedan tackar prästen för nattvarden gäva. Genom att teckna tacksägelsebönen hoppas vi att vi en gång får möta Jesus i himmelen.

Efter tackbönen tecknar vi antingen en tacksägelsepsalm eller lovprisningen. Vi tackar och ärar Fadern, Sonen och Heliga Anden, som ger oss ett nytt liv.

Prästen tecknar: "Låt oss tacka Herren." Vi svarar: "Herre, vi tackar dig. Halleluja!"

Välsignelse

Välsignelse betyder allt det goda som Gud ger oss. Vi ber om Guds välsignelse när vi tecknar Herrens välsignelse. Orden till välsignelsen bygger på Guds ord till Aron via Mose. Gud ber Aron välsigna Israels folk med orden:

Texten fortsätter på s. 9!

Dövprästen hälsar

Hej på er allesammans!

Det här året har också varit ett märkligt år. Vid årsskiftet 2020–2021 väntade alla på vaccinet som skulle förändra allting. Det kom, ja. Det tog ändå längre tid att vaccinera tillräckligt många än många förväntade sig. Det betyder att begränsningarna hindrade oss från att mötas ansikte-mot-ansikte i ännu i våras. Det blev en andra påsk med filmade gudstjänster. Mycket avbokades.

Men i somras svängde det! Sedan sommaren och hösten har vi igen kunnat ses på plats och ställe. Vi har firat och jublat! Vad roligt det har varit!

Hurdant år 2022 blir kan ingen veta. Jag hoppas ändå att det blir ett år då vi igen kan samlas på teckenspråkigt läger och en kurs om gudstjänsten. Den senare skall jag försöka få att rymmas in ännu på våren. Vad roligt det skulle vara om båda två – och mycket mer! – kunde förverkligas igen! Så hoppas jag att jag igen kan hälsa på er till era hem. Särskilt till er, som kanske inte har möjlighet att delta i samlingar. Jag har kanske inte era kontaktuppgifter, så ta gärna kontakt! Mina kontaktuppgifter finns längst bak i denna tidning!

God och fridfull jul och ett gott och välsignat nytt år 2022!

Kram,
Dövprästen

Sankt Nikolaus, välgöraren

När man blir äldre märker man hur livet förändras. Tiden känns gå snabbare. Man hinner med färre saker. Allt tar längre tid att göra. Det finns många saker man är tvungen att avstå ifrån när man inte längre orkar.

I slutet av sommaren sålde min fru och jag vår båt. I 15 år åkte vi omkring med den i den finska skärgården, allt mellan Haapasaari, utanför Kotka i öster och Åland i väster. Båten köptes av ett ivrigt par som i sin tur har tagit över rodret.

När vi tömde båten på våra privata saker, kom minnena från resorna fram. Det är platser vi har besökt, människor vi har träffat och olika äventyr vi upplevt.

Bland sakerna fanns en liten grej. Den hade min fru hämtat med sig från Grekland. Det var en typisk ”turistgrej”, men den var viktig och kär för oss. Det var en liten helgonikon med Sankt Nikolaus.

Han passar bra att ha i en båt. Nikolaus är sjöfararnas skyddshelgon. Havet kan vara både hotfullt och farligt. Ikonen satt fast i styrpulpeten. Där kunde vi se Nikolaus. Den lilla ikonens bild hade nästan bleknat bort av solljuset, men Nikolaus påminde oss ändå om, att vi inte är ensamma ute på sjön. Gud är nära och med oss också i båten. Därför var det skönt att ha Nikolaus med på färden.

Inom vår kyrka tillber vi inte helgonen, men vi känner en vördnad inför dem och ser dem som kristna förebilder och föredömen.

Nikolaus levde från slutet av 200-talet till mitten av 300-talet. Han blev präst och fungerade som biskop i staden Myra i Turkiet.

Nikolaus föräldrar dog när han var ung. Föräldrarna var förmögna och Nikolaus ärvde en hel del. Nikolaus själv var inte intresserad av rikedom, utan delade gärna med sig till fattiga människor och familjer. Han gjorde det helst i hemlighet. Det berättas, att han kunde gömma pengar, t.ex. i fattiga människors strumpor som hängde på tork. I barns skor, som stod utanför husen, kunde han lägga leksaker, eller något de behövde. Nikolaus var också barnens skyddshelgon.

Nikolaus fick lida för sin tro. Under kejsar Diocletianus tid förföljdes kristna. Nikolaus kastades i fäng-

else och utsattes för tortyr. Situationen för kristna förändrades när det kom en ny kejsare. Kejsar Konstantin hade en positiv inställning till den kristna tron. Nikolaus frisläpptes och kunde fortsätta att idka sin välgörenhet. Det finns legender, som berättar om olika under, som Nikolaus gjorde. Så många att han kallades för ”Undergöraren”.

I många länder, särskilt i de europeiska katolska länderna och i de engelskatalande länderna, är Sankt Nikolaus en förebild för julgubben. T.ex. heter julgubben på engelska ”Santa Claus” eller bara ”Santa”. en folklig form av Sankt Nikolaus.

I det katolska Europa är julgubben iklädd biskopsskrud. Själv tycker jag om tanken på helgonet som gjorde under och framför allt hjälpte fattiga och nödlidande människor, familjer, vuxna och barn. Det passar bra ihop med julen och julens budskap. Vi hoppas på flere sådana ”julgubbar”.

Julens budskap talar om världens frälsare Jesus Kristus, som föddes i världen som ett barn, för att ge oss människor Guds kärlek och nåd. Berättelserna om Nikolaus visar hur han levde ut den kristna tron i vardagen. Han visade omtanke och kärlek till dem som behövde hjälp.

Julen är en fest för barnen och alla med barnasinne. Ty, som Jesus säger: ”Den som inte tar emot Guds rike som ett barn, kommer aldrig dit in.”

En fröjdefull jul till alla önskar pastor Kau.

Jul i ett borgåhem

Många tycker att advent och jul är en stressig tid och visst kan jag förstå dem. Men jag har aldrig upplevt jultiden så. Jag älskar advent och jul! För mig blir julförberedelserna och -firandet en sorts andakt, ett sätt att slappna av. Jag tycker om att pynta och baka och göra huset stämningsfullt. Jag kan sitta vid mitt piano hur länge som helst och spela och sjunga julsånger. Min favorit är psalmen ”Giv mig ej glans”, som jag knappt klarar av att sjunga för jag blir så rörd av texten varje gång. Jag är väldigt traditionell när det gäller advent och jul och följer samma rytm och gör så gott som samma saker varje år. Kanske är det just det som ger den där vilan; att göra något bekant som jag gjort många gånger förr.

De första jul(ute)ljusen lägger jag upp ungefär en vecka innan lillajul. Det mesta av pyntandet sker ändå på lillajul. På morgonen har småtomtarna lämnat någon lillajulkapp åt barnen vid dörren och största delen av dagen går sedan åt till att pynta. Jag byter gardiner, tar fram adventsljusstaken och den stora adventskalendern av tyg, mera julbelysning och lite prydnader. Lite kanske jag städar före, men jag tycker inte om att städa och kan ganska bra blunda för dammråttor, så jag städar så mycket jag orkar och vill, men bryr mig inte om det desto mer. Jag lagar också pepparkaksdegen under veckoslutet och om vi hinner bakar vi pepparkakor. På första advent går vi sedan till kyrkan och sjunger ”Hosianna” och varje söndag tänder vi adventsljusen.

När det är dags för luciadag bakar jag lussebullar och hoppeligen har vi möjlighet att se någon lucia live också. När jag var 17 år var jag själv Borgånejdens lucia och det var en av de finaste upplevelserna jag någonsin varit med om! Alla människor vi mötte, alla underbara stunder då man såg hur mycket vårt besök betydde, all glädje vi spred och fick ta emot. Den julen kommer jag aldrig att glömma. Jag skulle kunna vara lucia varje jul och året runt! Kanske var det därför jag blev präst... Som präst får jag ju möta människor och ofta förmedla hopp, glädje och tröst; ibland sjungande. Jag fick en handgjord ring då jag var lucia och den bär jag alltid i december.

I något skede mellan luciadagen och julaftonen hämtar vi julgranen. För ett och ett halvt år sedan flyttade vi till ett egnahemshus med en mycket stor

Jultomten hade ett stort paket i säcken. Vad kan det vara?

gård och en liten egen skog, så förra året kunde vi hämta julgran från egen gård. Det kan vi göra i år också och det gör nog julgranen extra speciell. När granen kommit in pyntar jag och barnen tillsammans. Jag och min man ser till att få stjärnan, ljusen och glittret på plats, men resten av pyntet sköter i huvudsak barnen, vilket betyder att en stor del av julgransbollarna hamnar på exakt samma gren. Men det får vara så.

Någon gång under december tar jag en promenad i gamla stan. Så mycket shoppande blir det inte, men att promenera genom vackra gamla stan med alla sina juleljus och ta en kopp kaffe på något mysigt café ger mig också julstämning.

När julaftonen väl kommer är det dags för risgrynsgrot och julmiddag, gudstjänst i domkyrkan, tomtebesök, julklappar, julfilmer och umgänge med familjen. Det låter som mycket, men egentligen är tempot ganska lugnt och så vill jag att det ska vara. Att vi kan ta vara på dagen, ha det bra tillsammans och vara tacksamma för det vi har, tacksamma för det Gud har gett oss och gjort för oss och som vi får dela med oss av varje dag. Jag önskar att Guds kärlek ska nå dig, hans ljus lysa för dig och hans värme omsluta dig inte bara på julaftonen, utan varje dag på året. God jul från Borgå!

Text & foto: Rebecka Stråhlman

Hälsningar från dövblindas andliga läger

*Temat för dövblindas andliga läger var "Min väg till himmelen".
Lägret hölls 28-30.9 på lägercentret Loisto i Haukipudas nära
Uleåborg. Nio dövblinda och döva personer deltog i lägret.*

Pyssel, schack och Finlands karta

Dövprästerna Sari Timonen och Maria Lindberg samt diakoniarbetare Anne-Mari Kyllönen ansvarade för Bibelstunden, andakterna och gudstjänsten. Anne Ylitalo representerade Föreningen dövblinda i Finland och var medarrangör. Aarne Pirkola och Irja Rajala, själv dövblinda, planerade och ledde olika program på lägret.

Irja höll ett program, där deltagarna vandrade omkring på en enorm Finlands karta och berättade vad de varit med om på olika områden i Finland. Aarne ledde lek där man fick försöka gissa vilket föremål som fanns i påsen, endast genom att känna på föremålet. Han lärde också ut "lormitus". Vilket det svenska namnet är vet jag inte. Lorm är benämningen på det handalfabet dövblinda i Tyskland använder.

Pyssel är alltid omtyckt program på läger. En kväll pysslade deltagarna olika prylar av lera. Några spelade schack. Många promenerade omkring på området och beundrade utsikten.

Tuula känner på en pryl från lekpåsen. Aarne tittar på.

Haptiskt altare och livets gång

Bibelstunden hade också temat "Min väg till himmelen". och handlade om livet. Deltagarna diskuterade

Lägerdeltagarna står på rad utomhus framför ett stort träkors.

i smågrupper om vem de är idag. Maria berättade Bibelberättelsen om den Barmhärtiga samariern (Luk. 10:25-37) som exempel på Gyllene regeln ("Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem." [Matt. 7:12]).

Anne-Mari hade tagit med ett haptiskt altare, som man kunde känna på. Sari höll en andakt där hela livet var representerat. På ett långt bord låg allt från nappflaskor och leksaker, brudslöjor och ringar till gravljus utplacerade. Deltagarna fick känna på föremålen och minnas sitt eget liv.

Bastun var varm varje kväll. På gården fanns en kåta. En eftermiddag tände vi en brasa och drack eftermiddagskaffet i dess värme.

Text & foto: Maria Lindberg

Hälsningar från missionskretsen i Vasa

Onsdag 27.10 samlades en liten grupp teckenspråkiga till missionskretsen på Stora Långgatan i Vasa. Den här gången var det inte något särskilt tema. Vi började med att dricka kaffe och äta äppeltårter, som diakon Johanna Båtman hade hämtat från församlingshemmets kök.

Jag tecknade sedan en andakt. Den handlade dels om hur tekniken utvecklats, dels att Jesus kan bota sjuka och vara nära oss var han än är. Andakten avslutades med psalmen "Måne och sol".

Efter andakten tecknade Aira Rissanen en hälsning från Laihela. Hon hade besökt en minnesfest för

evakuerade från Karelen och lagt ner en krans och ett LED-ljus vid en minnessten.

Lotteriet är en bestående del av programmet. Den här gången vann alla något. Det var lika många vinster som lotter. Fast ja, jag hade inte köpt någon lott. En av deltagarna tyckte det var trist att jag inte fått något så hon delade med sig av sina vinster. Det var vänligt tänkt, tyckte jag och tog emot presenten.

Till sist tecknade alla psalmen "Tule kanssani Herra Jeesus". Att avsluta med just den psalmen är en fin tradition.

Text & foto: Maria Lindberg

Veera Koskela, Seija Finskas, Aira Rissanen, Christer Finskas, Carmen Finskas och Johanna Båtman kring kaffebordet.

Fortsättning på texten om nattvarden på s. 4-5:

"Herren välsignar dig och beskyddar dig.

Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd.

Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred." (4 Mos. 6:24-26).

Här slutar temat Gudstjänsten. Förhoppningsvis har dessa artiklar varit till glädje och att du kanske lärt dig något nytt.

*Text: Maria Lindberg
Bild: Rebecca Kennison*

Källor:

Tjäna Herren med glädje.Handledning för högmässan. Kyrkostyrelsens publikationer 2012:1.

<https://lattlast.evli.fi/tro-och-liv/herrens-valsignelse/> (12.11.2021)

Frågor om Dövas församlingsblad

På Dövas församlingsblads 40-årsjubileum i Borgå 11.9 fanns ett bord med tidningar från de 40 åren. Janne Kankkonen frågade några teckenspråkiga vad de tycker om tidningen.

Bordet med Dövas församlingsblad under 40 år. En stor del av de sammanlagt ca 160 tidningarna fanns till påseende.

Gunnel Storsjö

Dövas församlingsblad är bäst, för att jag älskar att läsa alla tidningarna. Det är viktigt med den finlandssvenska församlingen och viktigt för mig att få förstå vad jag läser.

Birgitta Höysti

Jag kommer inte ihåg vilket år jag fick Dövas församlingsblad första gången. Hmm.. jag måste titta i de äldre tidningarna och se vilket år jag började vara med i dem. Det är roligt att läsa de här gamla tidningarna och se mig själv i många av dem, och minnas alla de många sakerna jag har varit med på. Det är verkligen roligt att läsa tidningen!

Jag har gått i Borgå skola. Jag blev konfirmerad år 1961, vilket betyder att det är 60 år sedan. Vi var tre personer som blev konfirmerade år 1961. Men en har gått bort och den andra kunde inte komma idag. Jag har konfirmationsalbumet där hemma. Det skulle jag ha kunnat ta med hit.

Oscar Lönnholm

Jag började få Dövas församlingsblad på 2000-talet. Tidningarna före år 2000 har jag aldrig sett, så nu känns det kul att se dem. Till exempel i den här tidningen från 2001 är jag själv med på bild. (Oscar bläddrar fram ett foto och visar.) Där på konfirmationsfotot är jag med. Jag kommer ihåg att dövspräst Kau, Bernt Kaustell, tecknade Herrens bön på finlandssvenskt teckenspråk. Jag lyssnade och funderade på detta med finlandssvenskt teckenspråk, för då var jag med de finska döva och använde finskt teckenspråk.

Jag har alltid tyckt att det är kul att få församlingsbladet och följa med vad som har hänt. Nyss föreläste Brita Edlund om hur viktig gruppen finlandssvenska teckenspråkiga är, men på vilken plats finns vi? Om jag är ensam hemma är det kul att se i tidningen vad som har hänt finlandssvenska teckenspråkiga i hela Finland. Hur mår de där och vad har hänt? I dagens samhälle är de finlandssvenska teckenspråkiga ensamma och utspridda i hela Finland. Jag känner mig mindre ensam därför att församlingsbladet finns.

Text: Janne Kankkonen

Foto: Janne Kankkonen & Rolf Westerlund

Fråga dövprästen

Varför är Luciadagen 13.12?

Luciadagen är 13.12 eftersom det länge var årets mörkaste dag. Efter att man på 1700-talet i bytte kalender, infaller årets mörkaste dag 22.12, men Luciadagen behöll sin plats. Namnet Lucia betyder ljusbärerska. Det kommer från latinska ordet lux, som betyder ljus.

Vem var Lucia? Hon föddes år 283 i Syrakusa i Italien. Lucia dödades år 304 med ett svärd eftersom hon vägrade att gifta sig. Hon hade redan som mycket ung bestämt sig att inte ingå äktenskap. Enligt legenden rev Lucia ut sina ögon för att inte bli gift. Lucia var kristen och hade en stark Gudstro.

I Luciatåget bär Lucia en vit klänning, symbolen för renhet och oskuld. Det röda bältet symboliserar blod och ljuskronan helgonglorian. Lucia blev ett helgon redan på 300-talet. Hennes helgonsymboler är bland annat två ögon på ett fat och ett svärd. Lucia är ett skyddshelgon för bland annat synskadade personer och sjuka barn.

När började man fira Lucia? Den äldsta kända framställningen av Lucia är från 1764 i Västergötland. Seden började i herrgårdar och blev allmän först i början av 1900-talet. Nuförtiden har många städer egen Luciafest. Finlands Lucia har valts sedan år 1950. Den första hette Barbro Reihe. Finlands Lucia kröns i Helsingfors domkyrka. Tillfället brukar tolkas till teckenspråk åtminstone via Arenan.

Text: Maria Lindberg

Källa: Wikipedia

HAR DU NÅGOT du undrar över? Något i tron, vardagen eller gudstjänsten. Fråga gärna! Dövsprästen svarar. Vi sätter inte ditt namn i tidningen.

Familjenytt

Avlidna

Lauri Kaarlo Ilomäki

f. 30.4.1971, Etseri
d. 3.4.2021, Etseri

Inga Kristiina Kettu, f. Liikala

f. 9.1.1951, Sodankylä
d. 11.10.2021, Sysmä

Pauli Antero Lähtenmäki

f. 16.12.1962, Raumo
d. 26.8.2021, Tammerfors

Juho Emil Kivisoja

f. 9.11.1937, Lampis
d. 19.10.2021, Hyvinge, Åvik

Anja Marjatta Ahonen, f. Poikonen

f. 13.4.1940, Keikyä
d. 4.9.2021, Hyvinge

Mauno Juhani Oksanen

f. 14.8.1943, Loimaa
d. 29.10.2021, Åbo

Matti Juhani Mauranen

f. 29.4.1947, Pielisjärvi
d. 22.9.2021, Åbo

Mikko Tapio Tervo

f. 16.1.1952, Sodankylä
d. 5.11.2021, Keuruu

Martti Uolevi Lankonen

f. 22.8.1932, Sastmola
d. 23.9.2021, Björneborg

Kerttu Annikki Johansson, f. Turkulainen

f. 16.2.1926, Sordavala
d. 9.11.2021, Säynätsalo

Touko Valto Matias Kokko

f. 29.1.1942, Utajärvi
d. 25.9.2021, Åbo

Foto: Anne Linnaro

Det folk som vandrar i mörkret
skall se ett stort ljus.
Det folk som vandrar i mörkret
skall se ett stort ljus.
Ja, över dem som bor i dödsskuggans land
skall ett ljus lysa klart.
Det folk som vandrar i mörkret
skall se ett stort ljus.

Psb 838

Kyrklig information

Händelsekalender

11.12

Teckenspråkig nattvardsgudstjänst i samband med julfest

Tid: lördag 11.12 kl 15
Plats: Alskathemmet, Korsholm
Medverkande: Marja Saukkonen, Maria Lindberg m.fl.

12.12

Teckenspråkig julgudstjänst i Ekenäs

Tid: söndag 12.12. kl. 13.30
Plats: Ekenäs kyrka
Medverkande: Meri Yliportimo, Maria Lindberg

19.12

Teckenspråkig julgudstjänst i Borgå

Tid: Söndag 19.12 kl. 14
Plats: Lundagatans kapell.

Information om gudstjänster
och annat program finns också
på text-tv s. 797/7-10
(och 558 på finska).

Janne har översatt fler bibliska ord

Jag har nu gjort tre olika översättningsarbeten, alla till finlandssvenskt teckenspråk. Först var det gudstjänstens texter, och texter som hör till dop och begravning. Sen översatte jag kyrkoårets bibeltexter, och nu har jag översatt enskilda bibliska och kyrkliga ord.

De tre arbetena var olika. I arbetet med **översättningen av gudstjänstens texter** var det stark fokus på vilka tecken som är de rätta. Översättningen skulle godkännas av kyrkan och kunna användas under lång tid framöver. Det krävdes många möten och diskussioner om vilka tecken vi skulle använda, och jämförelser med svenskt och finskt teckenspråk.

I arbetet med **översättningen av kyrkoårets texter** var det också många jämförelser med finskt och svenskt teckenspråk, för samma texter hade redan översatts till både finskt och svenskt teckenspråk. Vi hade diskussioner om vilket språk jag ska ta modell av, och hur det passar ihop med den teckenspråkiga grammatiken. Det var också funderingar om tecknen för bibliska personer, och om jag skulle låna in tecknen från svenskt eller finskt teckenspråk. Vi lever ju närmare det finska teckenspråket, så då är det bättre att använda finska tecken.

I arbetet med **översättningen av enskilda ord** (bibliska personer och platser, bibelböckerna mm.) kom jag ihåg, att när jag jobbade med gudstjänstens texter, så märkte jag att många tecken har varianter, som vi då valde bort. Jag tänkte nu att varför ska de väljas bort? Är det rätt att göra det? Så i den nya teckenbanken med enskilda ord har jag valt att ta med varianterna. En del ord i listan kan ha två eller tre olika teckenvarianter. Till exempel MOSES har många varianter. Man kan teckna MOSES med tre olika handformer,

Det ena tecknet för Esau: HÅRIG-ARM.

och "skäggrörelsen" på hakan kan tecknas från vänster till höger eller från höger till vänster.

En del av bibelböckerna har inga egna tecken, men om de är korta namn, kan man bokstavera, till exempel J-O-E-L eller E-S-T-E-R. Om det är längre namn kan man använda förkortningar, till exempel E-F-BREV för Efesierbrevet.

Jag har översatt 270 ord, men tecknen är alltså fler, på grund av att jag har tagit med olika teckenvarianter. Jag hoppas att ni ska lära er tecknen och använda dem. Jag har försökt använda sådana tecken som finns i vardagsspråket. Jag har alltså inte hittat på tecknen själv. Om man skapar nya tecken, och de inte passar in i vardagsspråket, så kommer de ändå bara att falla bort ur språket. Jag har själv lärt mig mycket av översättningsarbetet, till exempel hur viktigt det är att tecknen inte är snabbt påhittade, för då kan de förstås på fel sätt. Jag ska ge ett exempel: tecknet för Esau tecknas på finskt teckenspråk som HÅRIG-ARM. Ett annat tecken för Esau är HÅRIGT-BRÖST. Alla kan förstå det håriga bröstet, men den håriga armen kan missförstås som lurvig päls på ett djur. Ett annat exempel är tecknet för Isak. På finskt teckenspråk tecknar en del SKRATTA, men det finns också tecknet SUDDIG-SYN. Isak var ju nästan blind när han kände på söner Esau och Jakob för att veta vem som var vem. De här varianterna finns med i teckenbanken.

*Tecknat på video: Janne Kankkonen
Översättning: Hannele Rabb*

Teckenbanken med bibliska och kyrkliga tecken hittar du på nätsidan: evl.fi

Det andra tecknet för Esau: HÅRIGT-BRÖST.

Adressförändring / Ny prenumerant

Fyll i och skicka in blanketten om du flyttar eller om du vill få Dövas församlingsblad.

Namn: .....

Tidigare adress: .....

Ny adress: .....

Skicka blanketten till:

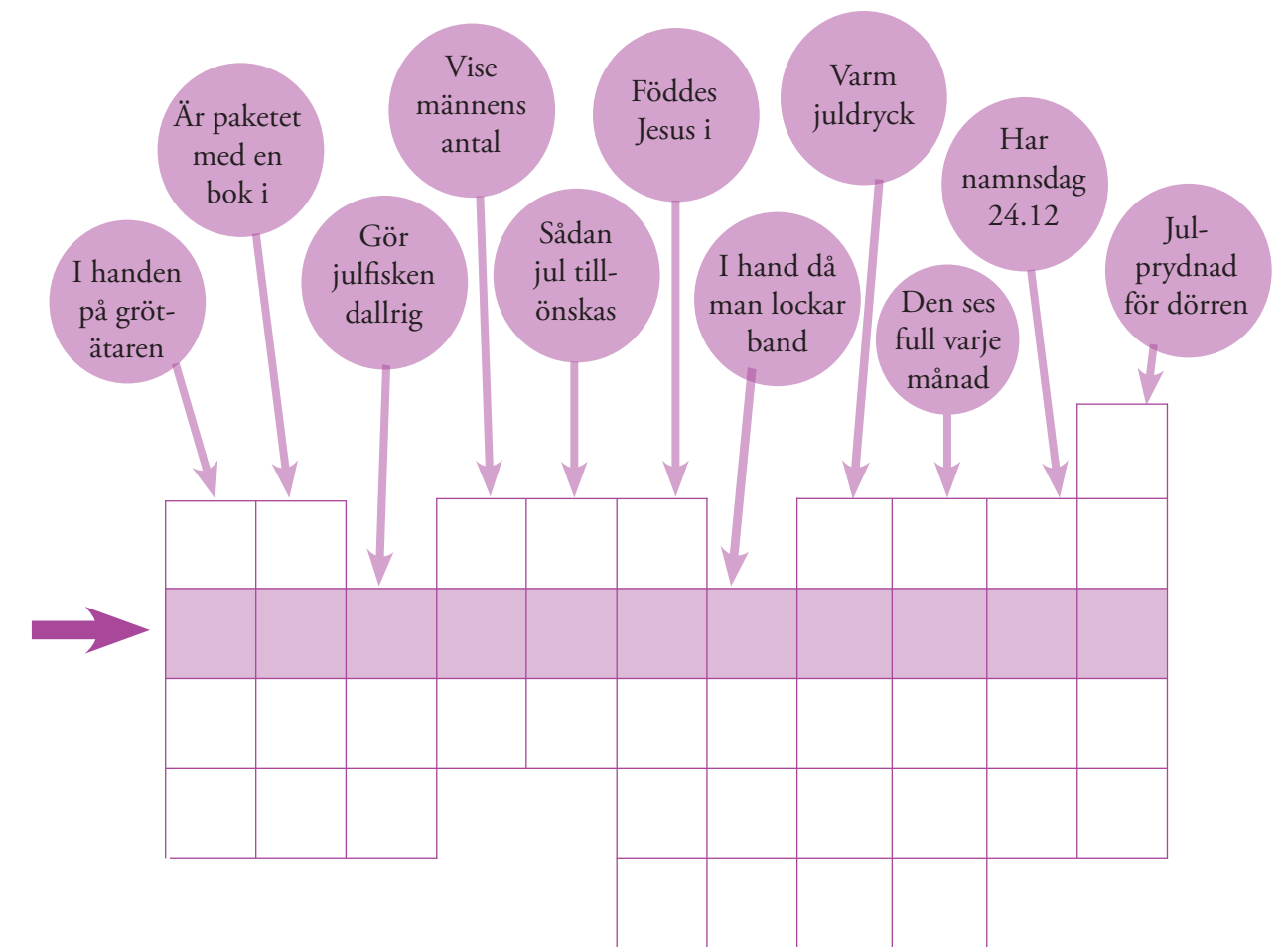
KCSA / Maria Lindberg

PB 210

00130 Helsingfors

eller meddela dina uppgifter till: maria.lindberg@evl.fi

Korsord

Konstruerat av Hannele Rabb.

TA KONTAKT MED DÖVPRÄSTEN

SMS

050-3427129

WhatsApp

facebook

Maria Lindberg

E-post

maria.lindberg@evl.fi

skype

maria.lindberg@evl.fi

Post

KSCA / Maria Lindberg
PB 210
00130 Helsingfors

Besök

Södra kajen 8
Helsingfors

